

Infektioner i graviditeten

Thomas Bergholdt	Obstetriker	ÆØ	Rigshospitalet
Thor Haahr	Ph.d.stud.	YV	Århus
Meryam El Issaoui	Intro	YØ	Herlev
Jørgen Skov Jensen	Mikrobiolog	-	Statens Seruminst.
Maria Jeppegaard	Intro	YØ	Holbæk
Jan Stener Jørgensen	Obstetriker	ÆV	Odense
Susanne Ledertoug	Obstetriker	ÆV	Randers
Birgitte Luef Møller	Intro	YV	Odense
Lise Hald Nielsen	Kursist	YV	Herning
Christentze Schmiegelow	Kursist	YØ	Rigshospitalet
Iben Sundtoft	Obstetriker	ÆV	Herning
Kristina Renault	Obstetriker	ÆØ	Rigshospitalet
Christina Vinter (tovholder)	Obstetriker	ÆV	Odense

dsog.dk

RCOG

google

Infpreg.se

Statens seruminstitut

PubMed

lærebøger

gyncph

UpToDate

Infektionsmedicinsk selskab

Opbygning af guideline

- 11 infektioner
- Kort kapitel á 1-3 sider pr. infektion
- Max 10 vigtigste referencer
- Tilhørende tabeloversigt

Infektion (Alfabetisk)	Prævalens/ incidens	Eksposition / Risikogr.	Risiko for gravide (pr. trimester)	Risiko for foster (pr. trimester)	Risiko for den nyfødte	Diagnostik af gravid/ foster/ nyfødt	Profylakse/ vaccine	Behandling	Forløsningsmetode
6. Malaria	Ca. 100 tilfælde årligt i DK, heraf ukendt antal gravide	Ophold i lande med malaria de seneste 6 mdr, senest 3 år ved forekomst af <i>P. vivax</i> eller <i>ovale</i>	Gravide, der ikke tidligere i deres liv har været udsat for malaria, præsenterer sig med de samme symptomer som ikke-gravide, og kan blive alvorligt syge Se pkt. 6.3	Øget risiko for spontan abort, præterm fødsel, IUGR, dødsfødsel. (muligvis størst konskevns for fosteret ved smitte i 1. og 2. trimester)	Kongenit malaria, se pkt. 6.5	Kontakt til lokal infektionsmed. Afd. 1. Mikroskopipi blodudstryg 2. Rapid diagnostic antigen test/point of care 3. LAMP DNA test	Ingen vaccine tilgængelig. Antimalaria medicin afhænger af rejsedestination og varighed af ophold Se pkt. 6.7	Malaria-medicin afhænger af malariatype og trimester Se pkt. 6.8	Efter vanlige obstetriske guidelines

Opbygning af guideline

- 11 infektioner
- Kort kapitel á 1-3 sider pr. infektion
- Max 10 vigtigste referencer
- Tilhørende tabeloversigt
- *Ikke* PICO spørgsmål
- *Ikke* systematisk litteratursøgning
- *Ikke* kliniske rekommandationer
- *Ikke* evidensgradering

Infektioner

- CMV
- Influenza
- Malaria
- Syfilis
- Toxoplasmose
- HIV
- Dengue
- Listeria
- Mæslinger
- Q feber
- Rubella

CMV (Cytomegalo virus)

Prævalens

- Ca. 0.6-0.7% af levendefødte i den vestlige verden
- Hyppigste infektiøse årsag til sensorineuralt høretab og mental retardering
- Ca. 80% af alle danskere i 30-års alderen har antistoffer

Smittevej

- Slimhinder og kropsvæsker, kræver tæt direkte kontakt (% luftbåren)
- Transplacentalt, (evt. ascenderende infektion, modermælk)

CMV

Risiko for smitte fra mor til foster

- 30-50% ved primærinfektion
- 1-2% ved sekundær infektion (reakivering eller anden virus-stamme)
- Jo tidligere smitte des sværere symptomer/sequelae

Risiko for fosteret

- Abort eller IUFD (0.5%)
- UL-fund ved infektion: Hyperekkogene tarme, cerebrale misdannelser, IUGR, poly/oligohydramnios, forstørret placenta, hydrops, hepatosplenomegali

CMV

Diagnostik maternal infektion: Ved mononukleose-lign symptomer el UL-påviste forandringer forenelig med CMV

Serologi

- IgM positiv 1-3 uger efter sygdomsdebut (primær infektion)
- IgG titerniveau over tid

Serokonvertering

- Serokonvertering i graviditet ~ primærinfektion
  - lav titer IgG+ → efter to uger: stigning på >x3 mest sandsynlig primær infektion
  - Klinisk mistanke, IgG+, IgM- , Obs CMV tidlig i graviditet : IgG og IgM på restprøve fra double-test

CMV

Anden diagnostik

- Aviditet: des højere, jo længere tid siden infektion
- Aktiv infektion: CMV PCR blod/sekret

Diagnostik kongenit CMV

- Amnioncentese – 6-8 uger efter smitte
- Nyfødt < 3 uger: urin, svælg, blod
- Nyfødt > 3 uger: PKU

CMV

Kongenit CMV hos barnet

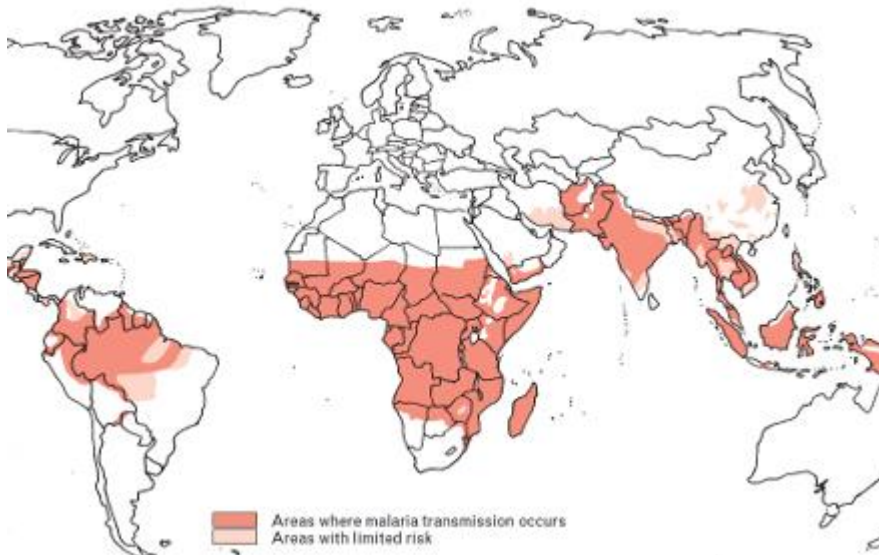
- 12-18% har symptomer ved fødslen
  - Varierende symptomer (CNS, lever, knoglemarv, væksthæmning)
  - 5-10% mortalitet
  - 40-50% risiko for neurologiske skader
- Ingen neonatale symptomer
  - 10-15% risiko for neurologiske skader

Behandling

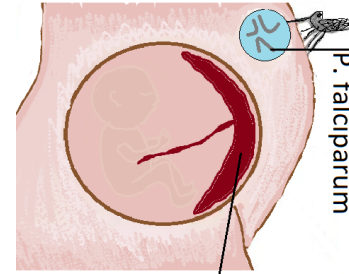
- Mater: ingen, hvis immunkompetent
- Nyfødt med moderat til svære symptomer: Valganciclovir i 6 måneder

Malaria

- Parasitsygdom (5 typer)
  - Inficerer erythrocytter
  - Sekvesterer i organer, inkl. placenta
- Sjældent i DK (<100/år)

219 millioner smittet, 435.000 dødsfald

Sequestration of IE
in intervillous space

- Smitter i alle trimester
  - 1+2 trimester værst?
- Diagnose
  - Mikroskopi af blodudstryg
  - Hurtigtest på kapillær blod
  - LAMP/PCR

Malaria

Sygdom afhænger af tidl. eksponering

Moder:

- Milde symp (semi-immune)
- Febril sygdom
- Anæmi
- Multiple organ påvirkning

Foster:

- Væksthæmning
- Præterm fødsel
- Spontan abort
- Dødsfødsel

Nyfødt:

- Kongenit malaria?

Infektionsmediciner!

Behandling

- Parasittype, trimester og sygdomsgrad

Forebyggende medicin

- Destination og varighed

Ingen vaccine

Ingen forholdsregler ved fødslen

Influenza

Prævalens

- Hyppig i influenzasæsonen (H1N1, H3N2)
- 20% af befolkningen smittet under epidemi

Eksposition/risikogrupper

- Smitterisiko for gravid samme som baggrundsbefolkningen
- Flere komplikationer
- Risikogrupper: Aetas, Overvægt, DM, immunsupprimerede
- Indlagte: SGA og præterm fødsel

Influenza

Diagnostik

- PCR på aspirat eller podning fra nasofarynx
- PCR hurtig-test: svartid 1-4 timer

Profylakse/vaccine

- Inflenzavaccine anbefales fra 2. trimester i graviditeten
- Risikogrupper anbefales vaccination uanset GA
- Ca 60% nedsat risiko for sygdom hos mor og spædbarn

Behandling

- Tamiflu (Oseltamivir) 75mg x 2 dagligt i 5 dage
- Opstart < 48 timer efter symptomdebut
- Ingen kendt fosterpåvirkning
- Amning ikke kontraindiceret

Syfilis

Bakterieren og spirokæten *Treponema pallidum*

Forekomst i 2018: 21/82 kvinder diagnosticeret ved graviditetsscreening

Risikogrupper: Seksuelt overført, risikoadfærd, HIV-smittede

Risiko for gravide: 26% for foetus mors ved ubehandlet syfilis

Risiko for foster: Føtal anæmi, hydrops

Transmissionsrate afhænger af maternel sygdomsstadium

- Primær og sekundær: op til 50% transmission
- Sen latent , tertiær, sen(in utero): 10% transmission

Diagnose: Screening: treponemal test

Konfirmatorisk test: non-treponemal og treponemal test

Syfilis

Behandling:

Ved behandling inden 16. uge af graviditeten, er risikoen for fosterpåvirkning lav, da Benzathin-penicillin (Tardocillin) krydser placenta

Jarisch-Herxheimer reaktion: Henfald af spirokæterne

- 44% af gravide
- < 24 timer efter behandlingsstart.
- Kontraktioner, præterm veer, præterm fødsel, påvirket føtal hjertelyd, mindre liv, foetus mors

Toxoplasmose

Parasitten Toxoplasma gondii

Prævalens: Ukendt

- 27% af danske præ-menopausale kvinder har antistoffer
- 9-19 tilfælde blandt nyfødte årligt Fra 1999 til 2007

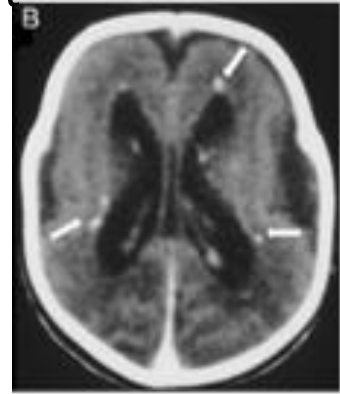
Risiko for gravide: >80% asymptomatiske

Transmission til foster

- Transmission til foster ved primærinfektion under graviditet
- 1. trimester: 10-15%, 2. trimester: 44%, 3. trimester: 70%
- Jo lavere GA ved smitte, des sværere symptomer

Risiko for fosteret: Abort, IUFD

- **UL-fund (svær infektion):** Intrakranielle calcifikationer, dilateret ventrikelsystem, IUGR, evt hydrops, hepatosplenomegali

Toxoplasmose

Diagnostik

- Serologi: IgG, IgM +/-, evt. IgA.
- Evt. aviditetsundersøgelse mhp. smittetidspunkt
- Amniocentese

Kongenit toxoplasmose

- 70-90% asymptomatiske i neonatalperioden – symptomer kan udvikles senere i barndommen
- 1-2 børn årligt i DK har svær kongenit toxoplasmose
  - Kognitiv funktionsnedsættelse,
  - Hyppigst synsnedsættelse (chorioretinit)

Behandling

- Gravide + nyfødte med aktiv infektion
- Pyrimethamin (frarådes i 1. trimester), sulfadiazine og folinsyre
- < GA 18: Spiramycin (makrolid)

Inputs fra workshop 16.1.

- Tabel 1 fremhæves og rykkes forrest i hoveddokumentet
- Oversigt over diagnostiske metoder (serologi, PCR, amniocentese mm) beskrives kort i indledende afsnit
- Tilføje overvejelser om føtalmedicinsk vurdering + links til specifikke DFM-guidelines
- Forslag til gamle og nye guidelines der kan indgå i oversigten
- Specifikke infektioner

Diskussion

- Guidelines form og anvendelighed
- Forslag til udbygning af guideline
- Opdatering af guideline
- Specifikke infektioner

Oversigt

CMV

Dengue

HIV

Influenza

Listeria

Malaria

Mæslinger

Q feber

Rubella

Syfilis

Toxoplasmose

Oversigt +

Herpes genitalis (2019)

Parvovirus (2008)

TB (lungesyg.) (2018)

Varicella zoster (2018)

Zikavirus (2020)

Kighoste

Nye guidelines

Hepatitis

HIV

Ekstra slides

Dengue feber

Prævalens: Virus infektion i subtropiske/tropiske områder (390mio/år på verdensplan).

Risikogruppe: Ophold i lande med Dengue.

Risiko for gravide: ens for gravide og ikke-gravide. Febril evt. hæmoragisk sygdom. (infektion > 1 gang gr 4 serotyper)

Risiko for foster: ingen, (abort materiale - kasuistiske beretninger)

Diagnostik: PCR, IgG, IgM

Vaccine/Profylakse: Vaccine ikke sikker for gravide. Myggeprofylakse

Behandling: Symptomatisk

Forløbning: Vanlige retningslinier

Mæslinger /morbilli

Prævalens : kun 15 tilfælde i DK, 0 gravide (nov. 2019)

Risikogrupper: uvaccinerede (udlandet og vaccinations skeptikere i DK)/aldrig haft mæslinger

Risiko for gravide: flere indlæggelser og pneumoni end ikke gravide

Risiko for foster: Spontan abort ved smitte i 1. trimester, præterm fødsel – men uvis risici

Kongenit: udslæt fødsel/<10d efter fødsel – øget mortalitet, panencephalit

Diagnostik: serologi eller virus-PCR (svælg, blod, urin)

Vaccine: levende svækket, min. 1 mdr før graviditet eller efter fødslen (amning ok). Frarådes til gravide.

Behandling: Immunoglobulin: forebygge/svække sympt (6 dage efter ekspon.), smitte sent i svangerskabet, til nyfødt ved kongenit

Q-feber

Coxiella burnetii

Zoonose dvs. bakterie der overføres fra dyr til mennesker

Prævalens: ukendt, ikke anmeldelsespligtig

Risikogrupper: landmænd, dyrlæger og andre i kontakt med kvæg, geder og får

Risiko for gravide:

- Asymptomatiske
- Akut: influenzalign, hududslæt, pneumoni, hepatitis, endocardit
- Persisterende: fokal infektion. Gravide øget risiko (1 trim)

Risiko for foster:

- Tilvækst i 3. trimester
- Evt. abort/IUFD, præterm, misdannelser

Diagnostik: IgG og IgM

Behandling: 1. trimester doxycyclin, 2-3. trimester co-trimoxazol

Fødslen: OBS skærpede forhold omkring smitte- og hygiejneforhold

Amning: frarådes ikke

Rubella

Rubella virus

- **Prævalens:** 15 tilfælde i DK siden 1994
- **Risikogrupper:** Ikke vaccinerede, ikke tidl. smittede, Immigranter fra 3. verdenslande
- **MFR vaccinetilslutning** 89% af danske skolebørn (SSI rapport, 2019)
- **Risiko for foster:**
  - 95% misdannelser ved GA <8 uger
  - Kongenit rubella syndrom: Multiorgan påvirkning
    - 80% ved smitte i 1. trimester
    - > GA 16 lille risiko
- **Diagnostik**
  - 4 fold titer i IgG samt IgM eller PCR på relevant sekret
  - Ultralyd af fosteret

Rubella

Rubella virus

Profylakse/vaccine

Vaccination frarådes under graviditet, da vaccinen består af levende svækket virus. Vaccination umiddelbart postpartum

Behandling

Smitte < GA 16 : Abort tilrådes

Smitte GA 16-20: Individuel rådgivning

Smitte > GA 20: Minimal risiko for kongenit rubella syndrom

Listeria

Listeria monocytogenes

- **Prævalens/incidens blandt gravide:** 1-3 tilfælde årligt; 4.1/100.00 fødsler
- **Eksposition/risikogrupper**
  - Fødevarebåren bakteriesygdom
  - Asymptomatisk i tarmflora hos 5-10 %
  - 20-30 x hyppigere hos gravide pga. supprimeret cellemedieret immunrespons
  - **Sen diagnostisk pga. uspecifikke symptomer**
  - Chorioamnionitis, Listeriasepsis, meningitis
- **Risiko for foster:**
  - Spontan abort, foetus mors, præterm fødsel

Gravide med feber/infektion med ukendt fokus →

Overvej listeria infektion

Listeria

Listeria monocytogenes

- **Diagnostik:** Klinisk mistanke + eksposition
  - **Asymptomatiske:** Ingen behandling
  - **Milde symptomer og afebrile:** Ekspekterende behandling. Ved fosterpåvirkning -> udredning med bloddyrkning og evt lumbalpunktur
  - **Febrile og/eller symptomatiske:** Udredning og AB

Gravide eksponeret for listeria-inficerede fødevarer i relation til tilbagekaldelser og som er velbefindende behøver ikke undersøgelse for listeria

- **Foster:** Ingen associerede specifikke ultralydsfund. Placentapodning PP
- **Behandling:** Ampicillin (+ Gentamycin)

Human immundefektvirus (HIV)

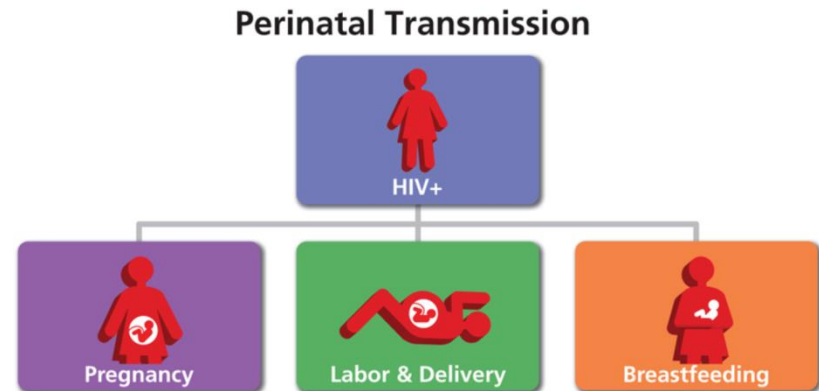
Incidens: Ca. 250 nye HIV-infektioner årligt;

- Heraf 40 gravide ved generel screening (2016)

Perinatal transmission

- 4 mor-barn smittede blandt de ny-diagnosticerede.
- Èt af de fire børn var født i Danmark.
- Moren var smittet efter at være fundet negativ i graviditetsscreeningen.

HIV

Diagnostik: HIV-antistof og HIV-Ag. (blodprøve). + HIV-RNA ved obs. akut HIV

Profylakse/vaccine : Ingen vaccine.

Risiko for mor-barn smitte og behandling af gravide:

- Vigtigt kvinden er velbehandlet med et højt CD4-celle tal og lavt virus-load.
  - Ubehandlet: abort, IUGR, præterm, dødsfødsel
- ART (antiretroviral behandling) ved infektionsmedicin
- Smitterisiko falder ved jo lavere HIV-RNA virus load.
- 25% risiko, ved medicin og ingen amning nedsættes til 1%

Behandling nyfødt af HIV-smittet mor:

- Mat. virus load <50 kopier/ml: monoterapi indenfor 4t ef. Fødsel
- Mat. virus load >50 kopier/ml: kombinationsterapi

Forløsning: Afhænger af virus load

- <50: Vaginal fødsel (fraråder HSP, Skalp-elekt/pH, vakuumband/tang)
- 50-399: Evt vaginal fødsel (ART opstart/længde, compliance, obstet. Kompl)
- ≥400: Elektivt sectio